

ли майже в 6 разів (по відношенню до 2000 року). Суттєвими факторами, які позитивно впливають на показники діяльності вітчизняних авіапідприємств, є подальше розширення маршрутної мережі та збільшення інтенсивності польотів на опанованих напрямках водночас з оновленням парку повітряних суден. Поряд з цим сьогодні значна увага приділяється заходам з підвищення безпеки польотів та покращення якості обслуговування. Неабиякою мірою зростанню обсягів сприяє також введення в експлуатацію в аеропортах напередодні Євро-2012 нових об'єктів і реконструкція існуючих, які оснащуються найсучаснішим устаткуванням, новітніми технологіями і системами.

Тривалий час співвідношення міжнародних та внутрішніх перевезень українських авіаперевізників складає приблизно 80-85% та 15-20% на користь міжнародних. У звітному 2011 році на міжнародних лініях перевезено 6,3 млн. пас. (84 % загальних обсягів), у межах України – 1,2 млн. пас. (16 %), темп зростання склав відповідно 23 та 22,3 відсотка.

Значне зростання у 2011 році обсягів перевезень пасажирів авіаційним транспортом України забезпечено за рахунок розвитку міжнародних і внутрішніх регулярних перевезень. За підсумками року середній процент комерційного завантаження міжнародних регулярних рейсів виріс на 2,9 процентних пунктів порівняно з 2010 роком та склав 53,9 відсотка, внутрішніх – на 2,3 процентних пунктів та склав 52,7 відсотка.

Література

1. Висоцька І. І. Стан та перспективи розвитку пасажирських авіаційних перевезень на внутрішніх лініях України / І. Висоцька // Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць. – Вип. 192. – Т. II. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2004. – С. 569-575.
2. Григорак М. Ю. Глобальна логістика і перспективи розвитку повітряного транспорту/ М. Григорак, О. Косарев // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури: Зб.наук.праць. – Вип.10. – 2008.
3. Новикова М. В. Перспективи та пріоритети економічного розвитку авіаційної галузі України у контексті глобального конкурентного середовища / М. Новикова, О. Решетило // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції "Проблеми еко-

номіки та управління на залізничному транспорті". – К. , 2008. – С. 396-399.

4. Соколи І., Цивільна авіація України: тенденції, перспективи, пріоритети / І. Соколи, О. Олейникова // Економіст. – 2007. – №5. – С. 28-30.

УДК 656.072 (043.2)

Козар Н. С.,

студентка,

Університет сучасних знань, м. Київ

Науковий керівник: Малишко В. М., к.ю.н.

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРІВ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ, ПАСАЖИРІВ І БАГАЖУ ПОВІТРЯНИМ ТРАНСПОРТОМ

Договір повітряного перевезення – це угода щодо транспортування товарів повітряним транспортом, у тому числі період, коли товари перебувають під контролем повітряного перевізника. Правом на здійснення господарської і комерційної діяльності в галузі авіації може володіти кожна юридична або фізична особа, яка займається експлуатацією, технічним обслуговуванням, ремонтом, виробництвом, розробленням та іншою діяльністю у сфері авіаційної техніки й одержала ліцензію. Повітряні перевезення виконують на підставі договору. Кожний договір повітряного перевезення та його умови засвідчують документом на перевезення, виданим авіаційним підприємством або уповноваженими ним організаціями чи особами (агентами).

Повітряним перевізником визнають кожну юридичну або фізичну особу, що виконує повітряні перевезення та має права експлуатанта авіаційної техніки.

Експлуатант – особа, організація або підприємство, яке експлуатує повітряні судна або пропонує свої послуги в цій галузі.

Під час перевезення вантажу видають авіавантажну накладну. Замість авіавантажної накладної можуть бути застосовані інші засоби, що забезпечують збереження інформації стосовно його транспортування в електронному вигляді. Застосовуючи такі засо-

би, перевізник має право видати вантажовідправникові документ, який замінює авіавантажну накладну.

Авіавантажна накладна (до доказу протилежного) є презумпцією наявності договору перевезення вантажу між перевізником і вантажовідправником, котрі названі в цьому документі, та прийняття вантажу до перевезення на умовах, визначених у цьому документі. Будь-які відомості в авіавантажній накладній стосовно ваги, розмірів та упакування вантажу, а також кількості місць (до доказу протилежного) є свідченням повідомлених даних. Відомості щодо кількості, обсягу та стану вантажу не слугуватимуть доказом проти перевізника, за винятком випадків, коли такі відомості стосуються фактичного стану вантажу, а перевізник перевіряв ці дані в присутності вантажовідправника і про це в авіавантажній накладній зроблено позначку.

Умови договору перевезення, наведені в авіавантажній накладній, не мають суперечити правилам перевезення вантажів. Відсутність, неправильність або втрата авіавантажної накладної не впливають ні на наявність, ні на дійсність договору перевезення.

Вантажовідправник повинен оформити чи мати оформлену від свого імені авіавантажну накладну відповідно до форми, кількості копій і способу, встановленого перевізником, та надати таку авіавантажну накладну перевізнику разом із вантажем не пізніше ніж у час, визначений перевізником (його агентом). Якщо дані про тарифи та збори не були встановлені, перевізник повинен назвати в авіавантажній накладній суму оплати транспортування вантажу вантажовідправником.

За транспортування декількох місць вантажу, коли товари неможливо транспортувати на одному повітряному судні (транспортному засобі) або коли транспортування товарів за однією авіавантажною накладною забороняють застосовані закони чи правила перевізника, останній має право вимагати від вантажовідправника оформлення авіавантажних накладних окремо на кожне місце вантажу.

Перевізник за заявою вантажовідправника може оформити авіавантажну накладну і стягнути за це з вантажовідправника відповідну плату. Водночас перевізник діє за згодою і від імені вантажовідправника. Якщо вантажовідправником надана авіавантажна накладна (чи інша інформація й інструкції стосовно товарів),

неправильно заповнена, без усіх необхідних даних та інструкцій про вантаж або з помилкою, перевізник має право (але не зобов'язаний) зробити в авіавантажній накладній необхідні правки чи оформити нову авіавантажну накладну. Тут він діє від імені вантажовідправника, не беручи жодних зобов'язань стосовно таких дій. Перевізник може не приймати до перевезення вантаж, якщо авіавантажна накладна має виправлення, зроблені не перевізником (його агентом), підтерті або нерозбірливі записи.

Якщо стан вантажу чи його упакування незадовільні, вантаж або упакування ушкоджені ззовні, то вантажовідправник повинен зазначити в авіавантажній накладній фактичний стан вантажу. Коли ж він не в змозі це зробити або названі дані нечіткі, перевізник має право ввести в авіавантажну накладну дані про фактичний стан вантажу, його особливі властивості або уточнити попередні дані в авіавантажній накладній. Вважають (до доказу протилежного), що перевізник діє від імені вантажовідправника. Перевізник має право вимагати від вантажовідправника надати документ про характер вантажу, коли це вимагають застосовані закони.

Відповідальність вантажовідправника. Вантажовідправник відповідає перед перевізником (іншими особами) за правильність, точність і повноту даних та інструкцій стосовно вантажу, названих ним (або від його імені) в авіавантажній накладній або наданих перевізникові для введення в авіавантажну накладну. Він відповідає перед перевізником за всяку шкоду, заподіяну йому або іншій особі, через неправильність, неточність чи неповноту даних та інструкцій про вантаж, зазначених ним (або від його імені) в авіа-вантажній накладній або наданих перевізникові щодо вантажу, і зобов'язаний відшкодувати завдані збитки.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст.144.
2. Актуальні проблеми господарського права: навч. посіб. / за ред. В. С. Щербини. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 528 с.
3. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / заг. ред. Г. Л. Знаменського, В. С. Щербини. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 776 с.